

OMENATARHAN PÄIVÄKODIN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

SISÄLLYSLUETTELO

Omenatarhan arvot

Omenatarhan päiväkoti

Elämää arjessa

Lapselle ominainen tapa toimia

LEIKKIEN LIIKKUEN ILMAISEMALLA TUTKIMALLA

Sisältöalueet

MATEMAATTINEN LUONNONTIETEELLINEN

HISTORIALLIS-YHTEISKUNNALLINEN ESTEETTINEN

EETTINEN USKONNOLLISKATSOMUKSELLINEN

Kieli ja vuorovaikutus

Kasvatuskumppanuus

Yhteistyötahot

Esiopetus

Erityinen tuki

Suunnittelu, havainnointi ja arviointi

1. OMENATARHAN ARVOT

Syksyn 2006 aikana kokoonnuttiin vanhempainiltoihin ja henkilökunnan pedagogisiin iltoihin, joissa keskusteltiin vilkkaasti meille tärkeistä arvoista. Yhteenveto tehtiin kevätkauden 2007 alkaessa.

Mitä tarkoittaa meillä:

TURVALLI SUUS Turvallisuuteen sisältyvät fyysinen ja psyykkinen puoli. Se on toisaalta rajoja, pysyvyyttä, saatavuutta, toisaalta lämpöä, syyliä ja kiireettömyyttä. Omenatarhan päiväkodin tiloja on kiitelty terveydelle turvallisiksi. Turvallisina koettiin myös pysyvät ihmissuhteet päiväkodissa.

LEIKKI Leikin kautta tapahtuu paljon oppimista, erityisesti sosiaalisten taitojen. Leikki vaatii ohjaamista. Leikin kautta lapsi viihtyy ja saa kokea elämyksiä. Onnistunut leikki edellyttää kiireetöntä ilmapiiriä. Leikin kautta lapsi kokee erilaisia tunteita, myönteisiä ja kielteisiä.

YKSILÖLLI SYYS Lapsi ja perhe hyväksytään erilaisina ja tasa-arvoisina. Suhtautumista edesauttaa myönteinen ilmapiiri ja huumori.

LAPSI LÄHTÖI SYYS Lapsen kiinnostus huomioidaan oppimisessa. Aikuisen rooli on ohjata ja suunnitella. Lapsen luovuutta ja luontaista oppimisen iloa kunnioitetaan.

MYÖNTEI SYYS Erilaisuuden hyväksyminen ja tasa-arvoinen lapsen ja perheen kunnioittaminen näkyy arjen tilanteissa. Myönteisyys huomataan lämpimänä ilmapiirinä, johon pienten ja isojen ihmisten on mukava ja helppo tulla.

2. OMENATARHAN PÄIVÄKOTI

Omenatarhan päiväkotijoukko sijaitsee Kangasalla osoitteessa Riihikuja 1. Päiväkoti valmistui kesällä 2005 vanhaan omenatarhaan ja siinä on 6 ryhmää: Keltakanelit (1-4 v.), Punakanelit (1-3 v.), Viherpeukalot (integroitu erityisryhmä), Puutarhurit (integroitu erityisryhmä), Viikarit (3-5 v.) ja Eppulaiset (integroitu esiopetusryhmä). Päiväkodissa sijaitsee kunnan kiertävän erityislastentarhanopettajan toimisto. Päiväkotia johtaa Tanja Korkiamäki, joka toimii myös kunnan erityispäivähoidon koordinaattorina.

LAPSET KERTOVAT OMENATARHAN PÄIVÄKODISTA NÄIN:

Niko 5 v.: Täällä on valkoiset seinät ja keltaisia lattioita. Aamupala syödään, sitten aamupiiriin ja leikkiin. Täällä voi leikkiä autoilla ja barbeilla, legoilla, dinosauruksilla, maatilalla ja pulleilla nukeilla. Mää veisin mun kaverin leikkiin autoilla. Kaikkein kivointa on leikkiminen. Ja lelupäivä. Niinku saa ottaa lelun päikkyyn. Mää otan mieluiten autoja, jotain sellasia monstereita, ralliautoja ja trukkeja tai rekkoja. Automatto on varastossa. Siellä saa olla rauhassa. Ulkoilu on kivaa, veisin mun kaverin kiipeilytelineelle, siin voi kiipeillä, ajaa, nostaa kuppvoja ja olla hämähäkin verkossa ja katsella. Sieltä näkyy kauas. Ulkoilun jälkeen syödään ja sitte mennään nukkuun. Siellä ei tarvii nukkuu, voi olla hiljaa ja levätä. Siel kuullaan satu ja musiikkia. Nukkumisen jälkeen eka pelataan. Mää tykkään pelata uunoja. Pelaan Niklaksen kaa. Sit syödään välipala ja mennään suoraan ulos. Sit ei enää mitään.

Anna 5 v.: Täällä on kivaa kun mul on täällä kavereita, Jemina ja Aino, joiden kanssa mä leikin sisällä ja ulkona. Ja sekin on kivaa kun tääl on Liisa ja Sanna ja Hannu. Ja Anniina, Petra ja Salla ja yks toinen kaveri, se on poika, Niko. Sillo ku tulla päikkyyn nii sanotaan äitille ja isälle heippa. Sit mennään aamupalalle ja jonossa aamupiiriin. Me jaetaan leikit: aikuiset sanoo kene kanssa lapset leikkii ja lapsetki, jos tietää leikin nii nostaa käden ja saa sanoa leikin mut jos lapsil on menny ihan höpinäks nii sit pitää valita uus. On ponit, barbit ja junat ja ritarilinna. Mää meen kaikkii niihin mukaan, mä kuiskaun mun kaveril et leikitäänkö sitä ja sitä ja sit se mun kaveri nostaa käden ylös ja kertoo sen leikin ja sit me leikitään. Leikin jälkeen jos on sovittu jotain askartelua ja kun on käyty askartelu niin aikuinen sanoo et kuka voi tulla askartelea ja se lapsi joka on jo askarrellu menee sen tilalle leikkii. Jos aikuisen mielest leikki oli tosi kivaa, me saadaan jättää leikki mut jos se meni höpinäks nii se täytyy kerätä. Ulkona jos aikuinen on jo avannu avaimella varaston oven niin sieltä otetaan niitä leluja. Mun lemppari on keinulauta. Myös keinut on kivat sillon kun niitä edes on. (Haastattelu on tehty talvella). Sitte tulla sisälle ja kun ollaa riisuttu mennään penkille ja jonossa mennään piiriin. Siellä istutaan omilla paikoilla ja lauletaan joku laulu tai otetaan kirja. Apulaiset tulee kertomaan mitä ruokaa on. Sitte mennään ja otetaan viimeksi tabletit (ksylitolipastillit). Sitte mennään nukkuu, ennen ku nukutaan niin luetaan kirja. Sitte noustaan ja pelataan. Mun parhain peli on yks semmonen väripeli jossa heitetään noppaa. Sitte tulee välipalakärry. Sitte mennään jonoon ja ulos ja sit mulla hakee aika usein äiti tai siis useemmin kuin iskä ja sit se päivä on loppunut.

3. ELÄMÄÄ ARJESSA

Toimiva arki on Omenatarhassa tärkeää! Keskittyminen nyt -hetkeen antaa lapselle ja aikuiselle mahdollisuuden ilon kokemiseen pienissä arjen asioissa. Omatoimisuuden vahvistaminen, kiireettömyys, perushoidon arvostaminen, sylihetket - tekevät jokaisesta hoitopäivästä arvokkaan.

LEPOHETKESSÄ on tärkeää myönteinen ilmapiiri, hyvä olo, turvallisuus, rauhoittuminen (esimerkiksi yksi ryhmä kulkee lepohuoneeseen "haliportin" kautta), unimusiikki ja -sadut. Omenatarhassa otetaan huomioon lapsen yksilöllinen levon tarve, joku saattaa tarvita kahdet unet, toinen ei nuku ollenkaan. Omenatarhassa ei olekaan "pakko" nukkua, levätä kylläkin, sillä päivälepo kuuluu luonnollisena osana koko talon päiväjärjestykseen.

PUKEMISTILANTEESSA on tärkeää, että sille varataan riittävästi aikaa! Kiireettömässä ilmapiirissä pukemisen opettelu on hauskaa ja oppimista tapahtuu itsestään. Pukemistilanteet ovat mainioita hetkiä kielen ja matematiikan opetteluun.

RUOKAILUSSA on tärkeää positiivinen ja hyvä yhdessäolo. Samalla opitaan hyvät pöytätavat, syömään itse ja maistamaan outoja ruokalajeja. Lasten ja aikuisten väliset keskustelut tekevät ruokailusta mukavan yhdessäolon hetken.

HENKI LÖKOHTAISISSA HYGIENIASSA on tärkeää kannustava ja myönteinen ohjaus. Kiireettömässä wc- tilanteessa opitaan omatoimisuutta, lorutellaan ja lauleskellaan. Samalla opitaan huolehtimaan puhtaudesta ja arvostamaan sitä.

ULKOILUSSA on tärkeää oikea asenne. Ulkoilla voi lähes säällä kuin säällä. Omenatarhan väki käyttää pihojen lisäksi ulkoilualueena läheistä Kangasalan harjua, jonka rinteillä on mahdollisuus liikkua ja touhuta ja sen kautta oppia monenlaisia asioita.

Ulkoilusta voidaan tehdä myönteinen ja mukava kokemus mm. ottamalla mukaan pienet eväät ja tarpeellisia tutkimusvälineitä.

4. LAPSELLE OMI NAINEN TAPA TOIMIA...

LEIKKIEN

PÄIVÄKODISSA ON MUKAVINTA LEIKKIMINEN JA SE
KUN SAA OLLA KOTILEIKISSÄ SISKO. ELINA 6 V.

Lapsi oppii valtavasti asioita leikin kautta. Leikkien lapsi käsittelee häntä ihmetyttäviä asioita ja etsii niihin luovia ratkaisuja. Leikki kehittyy pienen lapsen esineleikeistä 3-5 -vuotiaan kuvitteluleikkeihin. I sommille tärkeiksi tulevat sääntöleikit. Päiväkodin pienimmät tarvitsevat aikuista kaverikseen,

mutta mitä suuremmasta lapsesta on kysymys, sitä merkittävämpi on toinen lapsi tai lapset leikkiveroina.

Leikkiä havainnoimalla me aikuiset saamme tärkeää tietoa lapsen kehityksestä, lasta kiinnostavista asioista ja mahdollisesta tuen tarpeesta.

Leikkiympäristön suunnittelu ja jatkuva kehittäminen ovat osa hyvää varhaiskasvatusta. Pyrimme valitsemaan laadukkaita ja kestäviä leikkivälineitä, joita yhdistelemällä ja vaihtamalla voimme osaltamme kehittää ja uudistaa leikkiä.

Ajan antaminen leikille ja kiireettömyys mahdollistavat leikin loppuun viemisen ja toisaalta jatkamisen myöhemmin. Aikuisen aito kiinnostus on lapselle viesti leikin tärkeydestä.

LIKKUEN

Liikkumisen merkitys lapsen kasvussa ja kehityksessä on suuri ja sen vaikutukset näkyvät monella tavalla: motoriikan kehittämisessä, sosiaalisissa taidoissa, itsetunnon kehittämisessä ja jaksamisessa. Arvostamme päivittäistä liikkumista sisä- ja ulkotiloissa ja suunnittelemme päivärytmin sopivan väljäksi, niin että sille jää aikaa. Ryhmien salivuorot ovat ahkerassa käytössä ja päiväkodin liikuntavälineet erinomaisen monipuoliset ja laadukkaat. Kangasalan harjua käytetään myös osana monipuolista liikkumisympäristöä. Retket ja esimerkiksi Jäähallin käyttö ovat mukavaa ekstraa muun liikkumisen lisänä. Retkien aikana on lisäksi hyvä tilaisuus liikennekasvatuksen toteutukseen.

ILMAISEMALLA

Tarjoamme lapsille mahdollisuuden ilmaista itseään taiteen eri keinoin. Taidekokemukset musiikin, kädentaidon, teatterin ja kirjallisuuden kautta ovat osa päiväkotielämää.

Luovuus edellyttää kiireetöntä ilmapiiriä ja rauhaa. Innostuneet aikuiset tarjoavat hienoja elämyksiä arjen keskellä, joiden lisänä olemme tilanneet elämyksiä myös vierailevilta taiteilijoilta.

Musiikki on tärkeä kanava tunteiden ilmaisuun. Musiikista voidaan iloita monenlaisissa hetkissä päivän aikana: perushoitotilanteissa, siirtymävaiheissa, musiikki- ja liikuntatuokioissa. Hyvät ja monipuoliset soittimet antavat mahdollisuuden jo aivan pienenä kokea musisoimisen iloa.

Kädentaidossa annamme lapsen kädenjäljen näkyä ympäristössämme ja arvostamme lasten töitä juuri sellaisina kuin ne ovat. Otamme lapsen iän ja kehitystason huomioon ja etenemme tekniikoissa helpoimmasta vaikeaan.

Roolileikit ja erilaiset nukketeatteriesitykset mahdollistavat lasten osallistumisen teatterin tekoon. Aikuisten esitykset ilahduttavat päiväkodin pienimpiäkin samoin pyhäkoulussa esitetyt Raamatun kertomukset.

TUTKI MALLA

Lapsi on luonnostaan utelias. Hän tutustuu ympäröivään maailmaan tutkimalla ja kokeilemalla, samalla päätelmiä ja johtopäätöksiä tehden. Myönteinen ja kannustava ilmapiiri rohkaisee lasta uusiin valloituksiin. Lähiympäristö ja luonto ovat loppumattomia tutkimuksen kohteita. Myös sisätiloissa voidaan järjestää "tutkijan-keksijänkammio", jossa omia keksintöjä tekemällä toteutuu tiedollista, motorista ja sosiaalista oppimista hausassa ympäristössä.

JAMI N KUVAUS KEKSI NNÖSTÄÄN: TÄSSÄ ON TRAKTORI JA MIES, SE ON TRAKTORI MIES. SE ASUU TALOSSA TOISEN MIEHEN KANSSA. NE TEKEE METSÄJUTTUJA NIILLÄ TRAKTOREILLA. PUITA NOSTETAAN KUORMA-AUTON KYTYIN. KUORMA-AUTO VIE PUUT TYÖMAALLE. TRAKTORIN KATOLLA ON YKSI SAVUPIIPPU, TOI PIENI. ISOT PALAT ON KATTOA. SIINÄ ON KAHDEKSAN RENGASTA JA KOLME IKKUNAA. OVESTA MENE MIES KYTYIN. KATOLLA ON TRAKTORIN PAPANOITA. PURKISSA ON MYÖS PAPANOITA JA SIELTÄ TULEE SAUNA. SISÄLLÄ ON KARVAMATOJEN PESÄ. -JAMI 4V.-

EEMELIN KUVAUS KEKSI NNÖSTÄÄN: UKKO AJAA RALLIA AUTOA KILPAILUSSA, SILLÄ MENE HYVIN. SE ON TALVIRALLI, LUMI PÖLLYÄÄ. 10-5000 KIERROSTA JOUDUTAAN AJAMAAN. AUTON MERKKI ON VOLVO. KUSKI VOITTI KILPAILUN. -EEMELI 4V.-

5. SISÄLTÖALUEET

Sisältöalue eli orientaatio tarkoittaa suuntautumista ja suhtautumista eri ilmiöihin ja asioihin. Tarkoituksena ei ole oppiainesisältöjen opiskelu vaan sellaisten valmiuksien kehittyminen, joiden avulla lapsi ymmärtää ympäröivän maailman ilmiöitä. Kaikille sisältöalueille on ominaista:

- toiminnallisuus

- leikinomaisuus
- monipuoliset toimintatavat
- vuorovaikutus
- oppimisen ilo

MATEMAATTISET SISÄLLÖT

Matematiikkaa arjessa leikiomaisesti, lasta kiinnostavan materiaalin avulla. Matemaattiset käsitteet tulevat tutuiksi luonnollisella tavalla ja samalla päättely- ja ongelmanratkaisukyky kehittyvät.

- värien, koon ja muotojen vertailu esim. kädentöissä, pukemisessa, ruokailussa ja ulkoilutilanteissa
- lukumäärät ja numerot peleissä, leikeissä, musiikissa, ruokapöydässä, pukemistilanteessa
- oman kehon ja tilan hahmottaminen pukemistilanteissa, liikunnassa, potalla, retkillä
- aikakäsitteen oppiminen (tänään, huomenna, vuorokaudenajat, kello, päiväjärjestys)

LUONNONTIETEELLISET SISÄLLÖT

Lapselle on ominaista olla kiinnostunut luontoon liittyvistä asioista.

Kiinnostus ja innostus kasvavat kun luonto on olennainen osa oppimisympäristöä. Päiväkodin sijainti, sanan mukaisesti vanhassa omenatarhassa, lähellä Kangasalan harjua, tarjoaa hienot puitteet luonnon tutkimiseen.

Aikuisen innostunut asenne on tärkeää – tarkkaan tutkitaan yhdessä lapsen löytämään pienen pientä ötökkää. Luontoa kunnioitetaan ja opetellaan suojelemaan. Metsäretket ovat osa Omenatarhan päiväkodin toimintaa ja oivallinen tilaisuus vuodenaikojen vaihtelun seuraamiseen.

Retkillä opitaan myös turvallista liikkumista liikenteessä ja toisten huomioimista. Luonnonmateriaalia kerätään ja hyödynnetään mm. kädentöissä. Kierrätystä opetellaan mahdollisuuksien mukaan.

HISTORIALLIS-YHTEISKUNNALLISET SISÄLLÖT

Historiaan ja lapsen ”juuriin” tutustutaan mm. isovanhempien päivänä tai vaikka järjestämällä konsertti naapurissa asuville vanhuksille ja Omenatarhan lapsille. Erilaisiin ammatteihin tutustutaan esimerkiksi palokunnan ja poliisin päiväkotivierailulla.

Lapsen kansioon kootaan lapsen muistoja ja lapsen töitä päiväkotiuuran varrelta. Niihin on mukava palata selailemalla kansiota ja muistelemalla, milloin mikäkin kuva on otettu tai kädentyö tehty.

Suomalaiseen kansanperinteeseen tutustutaan esim. kirjojen ja juhlapäivien vieton kautta. Omenatarhan kokit valmistavat mm. jouluna herkullisen juhla-

aterian, joka nautitaan päiväkodin salissa, hyvässä seurassa.

Kangasalan nähtävyyksiin, osana paikallishistoriaa, tutustutaan mahdollisuuksien mukaan.

ESTEETTISET SISÄLLÖT

Esteettisyys voi olla havaitsemista, kuuntelemista, tuntemista, luomista tai vaikkapa kuvittelu. Lapsi saa mahdollisuuden ilon, rytmin, melodian, jännityksen ja kauneuden kokemiseen. Häntä rohkaistaan ilmaisemaan itseään ja hänen itsetuntoaan vahvistetaan erilaisten "taide"kokemusten kautta. Arvostamme lapsen tekemiä taideteoksia juuri sellaisina kuin ne ovat ja ihailemme niitä ääneen.

EETTISET SISÄLLÖT

Lapsen kasvua ja kehitystä tuetaan niin, että hän tänään ja tulevaisuudessa voisi arvostaa itseään ja kunnioittaa toisia. Turvallista ilmapiiriä vaalitaan niin, että kaikilla olisi mahdollisimman hyvä olla Omenatarhan päiväkodissa. Hyvän ja pahan, oikean ja väärän erottamista opetellaan.

USKONNOLLIS-KATSOMUKSELLISET SISÄLLÖT

Lapsen persoonallisuuden kehitykseen kuuluu uskonnollinen pohdinta. Hänelle tarjotaan mahdollisuus ihmettelyyn ja kyselemiseen. Kristillisiä juhlapäiviä viettämällä päiväkodin arkea rikastetaan. Pyhäkoulun kautta lasten hengelliset laulut ja Raamatun kertomukset tulevat tutuiksi. Pyhäkouluissa on monipuolinen ja mukava ohjelma lapsen ikätason mukaan.

6. KIELI JA VUOROVAIKUTUS

ROOPE KERTOO KEKSIINNÖSTÄÄN: Roope Oskari Jokisen talo, jossa hän asuu Jarkko-isin ja Marian ja Mimmin kanssa. Roope rakensi talon, se on tehty puurakenteista ja villasta. Kakluuni on pystyssä, savupiippu puuttuu, se vielä tehdään. Takkaa poltetaan ja lämmitetään kakluunia, savupiipusta tulee höyryä. Autotalli rakennetaan myöhemmin. Tällä voi leikkiä kun se on valmis. Ympäri voi laittaa puita. On kesä. Saunaa poltetaan. Naapuri on oikealla, se on Patu. Mää nukun Patun talossa, niin ei isälle tuu mua ikävä. Ruskea on kynnyks.

- Roope 4v. -

Kielen kehitys nivoutuu tiiviisti lapsen muuhun kehitykseen ja on läsnä päivän jokaisessa hetkessä. Omenatarhassa luetaan paljon satuja ja kertomuksia, lorutellaan ja riimitellään. Talosta löytyy "juttujakkara", jolla Eppulaiset ja Viikarit oppivat kuuntelu- ja kertomistaitoja. Leikki on lapsille luontainen tapaa oppia kieltä ja olla yhdessä. Leikille annetaan paljon aikaa.

Aikuiset toimivat mallina kielen ja käsitteiden käyttämisessä ja vuorovaikutuksessa: puhutaan selkeästi, monipuolista ja rikasta kieltä käyttäen.

Kielen kehittämisessä on yksilöllisiä eroja ja aina ei kehitys etene odotetusti.

Tällöin lapsella on hyvä mahdollisuus saada jo varhaisessa vaiheessa tukea Omenatarhan omilta erityislastentarhanopettajilta.

7. KASVATUSKUMPPANUUS

Ennen päivähoiton aloittamista lapsi ja perhe tulevat sovitusti tutustumaan uuteen päivähoitopaikkaan. Tutustumispäiviä voi olla useita. Lasta koskevat tärkeät käytänteet kirjataan ylös, samoin muut hoitosopimukseen liittyvät asiat (hoitoajat, hoitopäivien lukumäärät, yhteystiedot jne.). Tärkeää on turvallisen ja luottamuksellisen suhteen syntyminen heti ensi kohtaamisesta alkaen. Omenatarhan arvoista turvallisuus, myönteisyys ja yksilöllisyys korostuvat kasvatuskumppanuudessa. Kumppanuudessa etsitään luontevia kanssakäymisen tapoja puolin ja toisin. Näihin sitoutuminen on tärkeää. Omenatarhassa kasvatuskumppanuus toteutuu päivittäisissä kohtaamisissa, joissa pyritään vuorovaikutuksen herkkyyteen ja aitouteen. Muutamissa ryhmissä on käytössä reissuvihkot vanhempien informoimista varten. Kaikkein pienimmillä tapettikirja, josta vanhempi voi hakiessa lukea, mitä päivähoitopäivään on sisältynyt. Kuukausikirjeet kertovat puolestaan ajankohtaisen infon lisäksi sen, mitä ryhmässä on puuhailtu ja mitä suunnitellaan seuraavalle kuukaudelle. Lapsen henkilökohtaista varhaiskasvatussuunnitelmaa vanhemmat ja päiväkodin aikuinen kokoontuvat pohtimaan vähintään kerran vuodessa. Kumppanuuden yhtenä tavoitteena on tunnistaa mahdollisimman varhain lapsen erityisen tuen tarve ja suunnitella yhteistyössä (vanhemmat, ryhmän aikuiset, päivähoiton erityistyöntekijät) toimintamalli lapsen kehityksen tukemiseksi. Päiväkodin juhlat ja vanhempainillat samoin kuin aamiaiset äideille ja isille ovat mukava tilaisuus vapaaseen tutustumiseen ja ajatusten vaihtoon monissa rooleissa: vanhemmat/päiväkodin aikuiset ja vanhemmat keskenään.

Kasvatuskumppanuuteen liittyy olennaisena osana hyvä vuorovaikutus. Molemmin puolinen palautteen vaihto vie kumppanuuden kehittymistä eteenpäin.

8. YHTEISTYÖTAHOT

Moniammatillisen yhteistyön tavoitteena on turvata lapsen tasapainoista kehitystä ja kasvua. Yhteistyötä tehdään tarvittaessa laajan lasta ja perhettä palvelevan verkoston kanssa. Se edellyttää lapsen huoltajien suostumusta. Omenatarhan päiväkoti tekee yhteistyötä mm. lastenneuvolan, muun perusterveydenhuollon (psykologi, puheterapeutti, toimintaterapeutti), opetustoimen,

sosiaalitoimen perhetyön ja seurakunnan kanssa.

Lisäksi yhteistyötä tehdään eri oppilaitosten kanssa, vastaanottamalla jatkuvasti eri ammattiryhmien opiskelijoita eri pituisille harjoittelujaksoille Omenatarhan päiväkotiin.

9. ESI OPETUS

Omenatarhan päiväkodissa on esiopetusta tällä hetkellä Eppulaisissa (integroitu esiopetusryhmä), tarpeen mukaan myös muissa ryhmissä. Esiopetuksen lukukausi noudattelee pääosin koulujen työ- ja loma-aikoja. Esiopetus on maksutonta. Sen ohessa mahdollisesti tarvittava päivähoito on maksullista. Päiväkodin esiopetus on osa laajempaa varhaiskasvatuskokonaisuutta. Sillä tuetaan lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä ja oppimaan oppimisen taitoja ennen kouluikää.

Vaikka opetussuunnitelmassa esiopetus on jaettu oppiainekohtaisiin sisältöalueisiin, ei esiopetusta toteuteta ainejakoisesti vaan esim. liikuntatuokioon voi sisältyä matematiikkaa, äidinkieltä ja musiikkia.

Esiopetus perustuu Opetushallituksen laatimaan Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin.

10. ERI TYI NEN TUKI

Lapsi voi tarvita tukea erilaisista syistä: kehityksen eri osa-alueilla tai esim. lapsen elinympäristöön liittyvien asioiden tähden. Vanhempien, päiväkodin aikuisten ja tarvittaessa muiden yhteistyötahojen havainnot ovat tärkeitä erityisen tuen tarpeen määrittämiseksi. Omenatarhassa talon sisäinen konsultointi sujuu luontevasti, onhan päiväkodissa useita erityislastentarhanopettajia.

Tarvittaessa erikoislääkäri, psykologi tai joku muu asiantuntija laatii tutkimusten perusteella erityispäivähoitolausunnon, josta ilmenee erityisen tuen ja kuntoutuksen tarve.

Eriytyisen tuen suunnitelma laaditaan yhdessä vanhempien ja tarvittavien yhteistyötahojen palaverissa. Siinä kartoitetaan lapsen vahvuudet ja kehitettävät alueet ja sovitaan tavoitteista ja toimenpiteistä arjen tukemiseksi.

Tarvittaessa erityistä tukea tarvitsevan lapsen päivähoitoryhmän kokoonpanoa muutetaan, henkilöstöä lisäkoulutetaan ja toimintaympäristöä muutetaan Omenatarhassa toimii 3 integroitua erityisryhmää, joissa työskentelee erityislastentarhanopettaja, päiväkodinopettaja, päivähoitaja ja ryhmäavustaja.

Tarvittaessa voidaan muodostaa erityisryhmä, jossa lapsiryhmä on integroitua erityisryhmää pienempi.

11. SUUNNITTELU, HAVAINNOINTI JA ARVIOINTI

Varhaiskasvatuksen suunnittelu tapahtuu yhteistyössä päiväkodin aikuisten, vanhempien ja lasten kanssa. Suunnittelun lähtökohtana ovat päiväkodin arvot. Hyvä suunnittelu, motivoitunut henkilöstö ja jatkuva työn arviointi ja kehittäminen takaavat laadukkaan päivähoidon. Laadun arviointi on jatkuva prosessi ja sen tavoitteena on kehittää entistä parempaa päivähoitopalvelua.

Päiväkodin aikuiset havainnoivat lasta ja lapsiryhmää: yksilöllisiä tarpeita, kiinnostuksen kohteita ja kehitystasoa. Vanhempien kanssa laaditaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelma, joka on perustana lapsen kasvun ja kehityksen seuraamiselle ja koko lapsiryhmän toiminnan suunnittelulle.

Toimintasuunnitelma tehdään jokaisessa ryhmässä lasten ikä- ja kehitystaso huomioon ottaen. Suunnitteluvaiheessa ryhmän aikuiset asettavat tavoitteet ja miettivät toiminnan sisältöjä ja menetelmiä.

Arviointivaiheessa pohditaan toiminnan suunnittelua ja toteutumista. Arviointi on jatkuvaa ja tavoitteellista. Omenatarhassa suunnittelua ja arviointia tehdään ryhmissä kerran viikossa tiimipalaverissa. Koko talon palaverissa keskiviikkoisin puhutaan yleisistä linjauksista ja ajankohtaisista asioista. Erillisiä suunnittelu- ja arviointipäiviä pidetään tarpeen mukaan.

Päiväkodissa kokoontuu myös "kuusikko" (aikuinen/ryhmä) kerran kuukaudessa pohtimaan pedagogisia kysymyksiä ja suunnittelemaan tulevaa.